**Raadsvergadering d.d. 1 juli 2021**

Voorstelnummer 52-2021
Agendanummer 8
Zaaknummer Z21095025
Onderwerp: Raadsvoorstel jaarstukken, begroting, regionaal risicoprofiel
Portefeuillehouder: Burgemeester L.J. Sievers

Aan de raad.

**Gevraagde beslissing**
De Raad wordt gevraagd:
*1– Kennis te nemen van de Jaarstukken 2020;*
*2 – Een positieve zienswijze te geven op de Begroting 2022, met een aanvulling in verband met de aanwending van de COVID-19-reserve;*
*3 – Een positieve zienswijze te geven op het Regionaal Risicoprofiel;*
*4 – Een positieve zienswijze te geven op het Beleidsplan 2021-2024, met een aanvulling in verband met de evaluatie van de Wet veiligheidsregio's;*
*5 – Voorzitter en secretaris te verzoeken aan de secretaris van het Dagelijks Bestuur VRZW een bericht te zenden, conform het tekstvoorstel gevoegd bij dit raadsvoorstel.*

Met de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland is afgesproken dat de reactie van de Raad voor 1 juli zal volgen. In verband met de aanlevertijd van de stukken, de grootte ervan, en de drukke agenda van de Raad biedt dit meer ruimte de stukken te verwerken.

**Samenvatting**
De gemeenten in de regio hebben een gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland (VRZW). De werkorganisatie voert voor de deelnemende gemeenten een aantal taken uit:
1 – Brandweerzorg
2 – Ambulancezorg
3 – Rampenbestrijding en crisisbeheersing
4 – Meldkamer

Conform het bepaalde in de gemeenschappelijke regeling kan de Raad een *visie* naar voren brengen op het Regionaal risicoprofiel 2021-2024, het Beleidsplan 2021-2024, en de Begroting 2022. De Jaarstukken voor 2020 worden *ter kennisname* aangeboden.

**Onderbouwing en alternatieven**
1 – De Jaarstukken 2020
De Jaarstukken 2020 bieden inzicht in de exploitatie van de Veiligheidsregio in 2020.
Het is een verslag en bevat geen besluitvorming. Een goedkeurende accountantsverklaring is in de jaarstukken opgenomen. De jaarstukken laten de grote invloed van COVID-19 op de bedrijfsvoering van de VRZW zien. Het positieve bedrijfsresultaat wordt deels door onderbestedingen veroorzaakt.
Opvallend is dat het ziekteverzuim, ondanks COVID-19 en de sterke druk op de operationele dienst, toch gedaald is.

©ev 2020

De gemeenschappelijk regeling bepaalt dat de Raad de Jaarstukken *ter kennisname* ontvangt. De Jaarstukken worden vastgesteld door het Algemeen Bestuur van de VRZW.

2 – De Begroting 2022
De begroting biedt een onderlegger voor het realiseren van de kerntaken die aan de VRZW zijn toevertrouwd. In hoofdzaak vindt de realisatie daarvan binnen de bedrijfsvoering van de VRZW plaats. Echter, de begroting bevat een aantal aspecten waarbij de (financiële) relatie met de deelnemende gemeenten van belang is:

*Begroting: reserve voor COVID-19*
In de begroting is een reserve i.v.m. COVID-19 opgenomen. Dit is wellicht prudent omdat de continuiteit van de veiligheidsregio onder alle omstandigheden gegarandeerd dient te zijn. Als de reserve niet (volledig) aangewend wordt, dan is er ruimte deze reserve binnen de uitkomsten van de reguliere exploitatie te verrekenen. Het oppotten van financiële middelen binnen gemeenschappelijke regelingen is onwenselijk.
*De raad wordt geadviseerd een positieve zienswijze te geven op de begroting, en daarbij aan te geven dat de COVID-19-reserve, indien deze niet volledig wordt aangewend, als onderdeel van het exploitatieresultaat te verrekenen valt.*

*Begroting: taakstellende bezuinigingsopgave*
Eén van de doelen van het regionaliseren van de brandweerzorg was het mogelijk maken dat kosten worden teruggedrongen door het benutten van schaalvoordelen. Voor de VRZW geldt daarom een door het algemeen bestuur vastgestelde taakstellende bezuinigingsopgave.
*De raad wordt geadviseerd een positieve zienswijze te geven op de begroting, en daarbij aan te geven dat het completeren van de taakstellende bezuinigingsopgave doelstelling blijft.*

3 – Het Regionaal risicoprofiel
Het Regionaal risicoprofiel is opgesteld aan de hand van de Landelijke handreiking regionaal risicoprofiel. Daarmee hanteert de VRZW een werkwijze die landelijk uniform is. De functie van het Regionaal risicoprofiel is, op basis van een samengesteld algemeen risicobeeld, vast te stellen welke risico's niet door bestaande planvorming afgedekt worden maar om specifiek beleid vragen. Daarmee vormt het risicoprofiel een onderlegger voor het beleidsplan. Beleidskeuzes wordt in het beleidsplan gemaakt, niet zozeer in het risicoprofiel.

Gelet op de samenhang tussen het risicoprofiel en het beleidsplan, is het logischer overwegingen aangaande beleidskeuzes in de visie op het beleidsplan te vervatten.
*De Raad wordt geadviseerd een positieve zienswijze te geven op het Regionale risicoprofiel.*

4 – Het Beleidsplan
Een belangrijk en bepalend onderdeel van het Beleidsplan, dat niet alleen de interne organisatie maar ook de verhouding van de veiligheidsregio met gemeenten en ketenpartners raakt, zijn de gevolgen van de evaluatie Wet veiligheidsregio's. De focus van de VRZW verschuift van incidentbestrijding naar maatschappelijke continuïteit. En brandweerzorg wordt losgekoppeld van risicobeheersing.

De nadruk op maatschappelijke continuïteit zal waarschijnlijk om een andere samenwerking met de gemeenten en ketenpartners vragen (zowel uit het veiligheidsdomein als in maatschappelijke zin). Dat kan voor de VRZW een betekenisvolle ontwikkeling zijn. De 'notitie organisatieontwikkelingen

©ev 2020

Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland' (d.d. februari 2020) gaf aan dat het verandervermogen en de sturing op multidisciplinaire vraagstukken bezien moet worden. De Inspectie Justitie en Veiligheid (2019) stelde vast dat de effecten op de omgeving meer aandacht kunnen hebben. Het meer centraal stellen van maatschappelijke continuïteit vraagt om de blik naar buiten. Gemeenten kunnen de VRZW hierbij ondersteunen.

De opgaven uit het Regionaal risicoprofiel zijn verwerkt in het Beleidsplan.
*De Raad wordt geadviseerd een positieve zienswijze te geven op het beleidsplan, en daarbij aan te geven dat de van de VRZW gevraagde verschuiving van de focus op incidentbestrijding naar maatschappelijke continuïteit, gefaciliteerd kan worden door een goede samenwerking met gemeenten.*

**Financiële aspecten**
*Jaarstukken 2020: exploitatieresultaat*
De exploitatie over 2020 is binnen de begroting gebleven. Vanwege Corona is zijn er onderbestedingen geweest. Voor Edam-Volendam betekent dit een teruggave van een deel van de jaarlijkse bijdrage voor 2020 van € 128.097,--.

*Begroting 2022: bijdrage van Edam-Volendam*
De begroting voor 2022 zal betekenen dat van gemeente Edam-Volendam een voorlopige deelnemersbijdrage van € 2.652.530,-- gevraagd zal worden. Dit bedrag past binnen de financiële uitgangspunten voor de gemeentebegroting van 2022. De bijdrage is inclusief indexering en doorbelaste kosten in verband met aanpassingen aan Prins Bernhardplein (een brandweerkazerne met een regionale functie). De bijdrage zal definitief worden vastgesteld op basis van het exploitatieresultaat over 2022.

**Personele aspecten**
Er zijn voor de gemeente Edam-Volendam géén personele aspecten. De Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland heeft rechtspersoonlijkheid en is de werkgever van het personeel dat daar werkzaam is.

**Risico's**
De Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland dekt haar exploitatierisico's binnen de eigen begroting af. De begroting bevat een risicoparagraaf en het financiële weerstandvermogen van de VRZW wordt als voldoende beoordeeld.

Risico's in verband met de invloed van COVID-19 worden afgedekt door een bestemmingsreserve. In hoeverre deze aangewend moet worden is pas achteraf te zeggen en hangt ook af van de vraag of bijdragen van de rijksoverheid 100% dekkend zullen zijn.

**Gevolgde procedure**
De jaarstukken, begroting, het Regionaal risicoprofiel en het Beleidsplan zijn producten van de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland. Conform de gemeenschappelijke regeling worden deze nu aan de Raad voorgelegd.

**Burgerparticipatie, inspraak, zienswijzen en communicatie**
Bij de totstandkoming van het Regionaal risicoprofiel en het Beleidsplan is geen burgerparticipatie. Wel zijn stakeholders bevraagd om de verbinding met de externe omgeving tot stand te brengen. Burgerparticipatie is niet overwogen, omdat dat om een regionale campagne had gevraagd waarmee

©ev 2020

de gehele regio Zaanstreek-Waterland bediend kon worden. Afgezien van de kosten, maakte corona het organiseren van (publieks)bijeenkomsten ook onmogelijk.

**Rapportage, verantwoording en evaluatie**
De wijze van rapportage, verantwoording en evaluatie is in de gemeenschappelijke regeling bepaald.

**Bijlagen**
1 – Aanbiedingsbrief jaarstukken
2 – Jaarstukken 2020
3 – Aanbiedingsbrief begroting 2022
4 – Begroting 2022
5 – Infographic bij de begroting
6 – Aanbiedingsbrief Regionaal Risicoprofiel
7 – Regionaal Risicoprofiel
8 – Aanbiedingsbrief Beleidsplan
9 – Beleidsplan

Edam-Volendam, d.d. 18 mei 2021

Het college van burgemeester en wethouders van Edam-Volendam,

de secretaris, de burgemeester,
H. van der Woude L.J. Sievers.

©ev 2020